

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Magyar alkotás.

Erdély magyarsága a legnagyobb elismeréssel és hálával veheti tudomásul, hogy a Református Egyházkerületnek sikerült a mai néhez időkben egy áldott szeretet intézményt létesíteni Erdély fővárosában, Kolozsvárt. Május 15-én nyitották meg a kórházat. E napon szentelte fel nemes missziója betöltésére ez áldott szeretetintézményt dr. Makkai Sándor püspök, aki már püspöki program beszédjében egyik legelső sorban megoldandó feladatnak hirdette a református kórház létesítését.

A református kórház Kolozsvárnak egyik legkiválóbb egészségügyi intézménye lett. A kórház belső felszerelése valóban mintaszerű, úgy, hogy hozzáér-

tők nyilatkozata szerint külföldi viszonylatban is kiválónak mondható ez az intézet. A református nőszövetségek buzgóságából sikerült úgy felszerelni a kórházat a szükséges fehérneművel is, hogy e tekintetben is minden igényt kielégíthet. A szeretet és hit lelkesedése hívta életre az áldott intézményt és annak varázsa lengi körül az egész hajlékot.

A kórház a református diakonissza intézettel kapcsolatosan működik. Ezidőszerint a diakonissza intézet 12 diakonisszát állított nagyon gondos és alapos előkészítés után a kór-

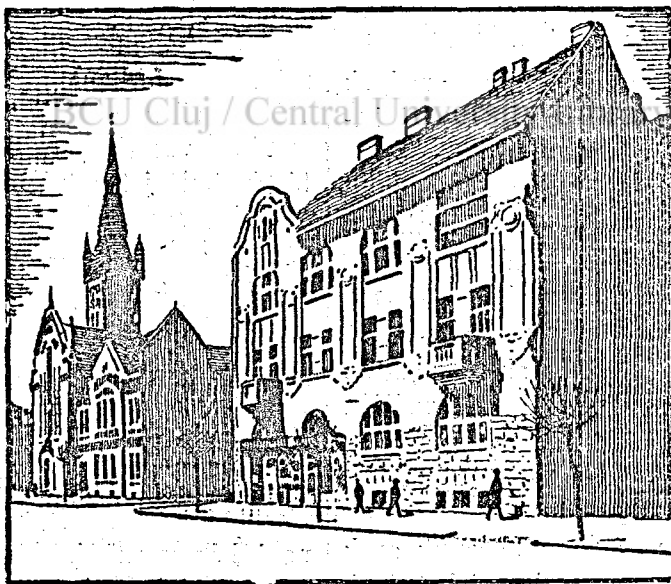
ház szolgálatába. A kórház a teljesen szabad orvosválasztás elve alapján Kolozsvár legkitünőbb orvosait vonta be áldásos munkásságának körébe. Elismeréssel kell megemlékezzünk arról, hogy Kolozsvár orvostársadalmának legkitünőbb képviselői felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül szíves készséggel ajánlták fel közreműködésüket.

A kórház belső orvosi ügyvitelét dr. Filep Gyula egyetemi magán tanár, igazgató vezetése mellett, dr. Jancsó Ödön, dr. Mester Gábor vezető orvosok, dr. Kovács Margit nőgyógyász, dr. Parád Kálmán orvos látják el.

A református kórház nem üzlet, hanem missziói intézmény a keresztyén szeretet

szolgálatában. Nem azért nyílt meg, hogy ezáltal anyagi előnyöket szerezzenek, hanem azért, hogy az ott gyógyulást kereső beteg szenvedő embertestvérek szeretetteljes testvéri ápolása által a krisztusi szeretet hirdetője és bizonyoságtovője lehessen. Éppen ez a nagyszerű hivatás adja meg a kórház különleges létjogosultságát és nélkülözhetetlen szükségességét.

A kórház Kolozsvár egyik főutcáján, a Ferencz József-út (Calea Regele Ferdinand) és Kálvin-utca sarkán, a hidelvei ref. templom

A kolozsvári református kórház.

mellett, egy szép két emeletes palotában nyert elhelyezést, amely épület ötpercnyi gyalogjárásra fekszik az állomástól. Szükség esetén minden érdeklődőnek készséggel nyújt megfelelő tájékoztatást a kórház igazgatósága.

Ismételjük, hogy a legnagyobb elismeréssel emlékezünk meg e nemes, magyar szeretetintézménynek megnyitásáról, mert ez is bizonyossága annak, hogy egyházaink megértik az idők parancsszavát és minden erejüket beleállítani igyekeznek a krisztusi szeretet szolgálatába, hogy ne csak szóval, hanem az életet megmentő szeretet gyógyító cselekedeteivel hirdessék Krisztus evangéliumát. Ez a szeretetintézmény is felemelő bizonyossága annak, hogy még a mostani súlyos gazdasági helyzetben is az erős hit és összetartó szeretet nagy alkotások létrehozására képes. Ez az intézmény újabb bizonyossága népünk életrevalóság-

gának s hirdetője annak, hogy magyarságunk hősiességének a legnagyobb akadályok hátráltatása árán is képes betölteni az igaz ember kultúra szolgálatában feladatát ezen a földön.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy a református kórház működése felekezeti és nemzeti különbség nélkül mindenütt méltán ébreszt máris jóindulatu elismerést és hogy munkássága a jövőre is jelentősen elő fogja segíteni közéletünk emberbaráti tevékenységét és különösen nagy áldására lesz a magyar orvos közéletének.

A református kórház felemelő hirdetője annak, hogy magyarságunk a szeretet lelkesen kíván újabb bizonyosságot tenni arról, hogy az országos közéletben az építő munkásságát kíván mindenekben méltó hordozója, hűségével munkása lenni.

Jogainkat követeljük!

Azoknak a népeknek a sorsát, amelyek idegen uralom alá jutottak, nem nagy jóakarral szabták meg a békeszerződések. A béke igazán a győztesek békéjévé vált, amely minden előnyt, minden jogot az antant-hatalmaknak s ezek pártfogoltjainak juttatott.

A kisebbségi népek helyzetét papíron csak rendezték is valamelyest, a határozatok végrehajtásáról alig gondoskodtak. És ezt az érdekelt országok könyörtelenül kihasználják a saját előnyükre. A kisebbségi jogok ma alig egy-két országban érvényesülnek megfelelő mértékben.

Sajnos, mi éppen nem tartozunk azok közé a népek közé, amelyek meg lehetnének új sorsukkal elégedve. Aki ott volt a marosvásárhelyi nagygyűlésen, lesújtva hallgathatta a különféle beszámolókból, hogy minden téren milyen szorongatások között kell élnünk, anyagi állapotunkat, kulturális helyzetünket milyen célzatosan nehezítik meg a kormány mostoha intézkedései.

Ami jó és hasznos lett volna ránk nézve a szerződésekből, annak nem tudunk érvényt szerezni. Hova lett például a békeszerződéseknek az a része, amely úgy intézkedett, hogy a Székelyföld lakói iskolaugyekben némi önkormányzatot fognak nyerni? A jog elsikkadt, ellenben kaptunk iskolabezárásokat, magya-

ruk nem tudó tanítókat, nyelvünk és nemzetünk ellen törő iskolákat és óvodákat.

Marosvásárhelyi nemzetgyűlésünknek egy történelmi jelentőségű megnyilatkozása volt, hogy a székely vallási és művelődési ügyek önkormányzatának követelését és harcolását a Magyar Párt legsürgősebb teendőjé közé sorozta.

Ebben a kérdésben a párt intéző bizottsága a következő határozati javaslatot terjesztette a nagy gyűlés elé:

— A Párisban 1919. év december 9-én kötött kisebbségi szerződés, melyet Románia a trianoni békeszerződés 47. cikkében megerősített és amelyet 1920. év augusztus 30-án külön törvény is szentesített, a székelyek részére vallási és iskolai önkormányzat létesítését ígért meg. Az állam kormányai azonban ezen nemzetközi kötelezettség teljesítését állandóan megtagadták és teljes ellentétben ama szerződés rendelkezéseivel, szellemével és céljával a csatolt területeken az egyházak ősi iskolai autonómiáját is elsorvasztották. Ennélfogva a Magyar Párt marosvásárhelyi országos nagygyűlése a Romániára vonatkozó kisebbségi egyezmény végrehajtása érdekében a következőket kívánja:

1. Sürgősen és törvényhozási uton megvalósítandó a kisebbségi egyezménynek a

kely közületre vonatkozó 11. cikkelye, hogy t. i. a székely közületnek a maga vallási és iskolai ügyei intézésére az állam főfelügyelete alatt helyi önkormányzatot kell adni.

2. Az első pontban jelzett önkormányzat az életképesség minden kellékével felruházandó s a kisebbségi egyezmény 10. §-ra tekintettel közművelődési és népjóléti hatáskörrel is felruházandó.

3. Minthogy a kisebbségi egyezményből következtetni lehet, hogy a romániai összes többi magyar lakosság közművelődési önrendelkezését biztosítani és megvédeni akarja: emélfogva követeljük, hogy az önkormányzat az összes romániai magyar lakosokra kiterjesszessék.

4. A nagygyűlés felhatalmazza az országos intézőbizottságot, hogy megfelelő utasításokat adjon a Magyar Párt képviselői és szenátorai részére az önkormányzat kiszorgalmazása céljából teendő lépésekre.

A nagygyűlés az ügy fontosságában méltó figyelemmel tette magáévá a javaslatot és utasítást adott a Magyar Párt parlamenti képviselőinek, hogy a székely művelődés ügyének önkormányzatáért indítsa meg a törvényes eljárást. Általános megnyugvást keltett a határozati javaslatnak az a pontja, amely a székelységet az önkormányzati jog útján nem akarja elszakítani a többi magyarságtól, de ezt a jogot az egész magyarság számára követeli.

Külföld

Harc az aranyért. A gazdasági világtanácskozás egyik legnagyobb fontosságú kérdése a valutakérdés. És épen ez az, amelynél megegyezésre nincs kilátás. Az államok egyrésze, Franciaország, Olaszország, Németország, Hollandia, Svájc és Belgium tántorithatatlanul ragaszkodnak az aranyvalutához, mert egész gazdasági életüket arra rendezték be, úgy, hogy valutájuk értékcsökkenése gazdasági rendjük teljes felforgatását jelentené. Viszont Amerika szándékosan letért az aranyalapról és csökkentette a dollár értékét, hogy ezzel emelje az árakat, a termelést és a fogyasztást. Az éles ellentétben álló két álláspont között Anglia közvetített, oly módon, hogy meg akarta állapítani a különböző valuták egymáshoz való viszonyát, azonban Amerika még ilyen középúton maradó megoldásba sem egyezett bele. Így a valutakérdést megoldani nem sikerült s valószínű, hogy ha valóságos kenyértörésre kerül a dolog, Anglia is az amerikai állásponthoz fog

csatlakozni, mert az árak emelése neki is érdeke.

Ez az eredménytelenség annyira elkedvetlenítette a tanácskozás részvevőit, hogy ott akarták hagyni Londont. Az angol miniszterelnöknek azonban sikerült bebizonyítani, hogy a többi gazdasági kérdés megoldása is fontos érdeke a világnak. Így a tanácskozás tovább folyik, de teljes sikerére — sajnos — nem lehet számítani.

Oroszország békül. A szovjet-kormány alig néhány napi különbséggel két meg nem támadási szerződést kötött. Egyet összes szomszédaival, köztük Romániával, egyet a kisantanttal, köztük Romániával. Ennek a nagyjelentőségű ténynek az a következménye, hogy Oroszország most rendes diplomáciai és kereskedelmi összeköttetésbe fog kerülni mindezekkel az államokkal és ugyanilyen viszonyt kíván teremteni a többi államokkal, köztük Magyarországgal is, amint ezt Litvinov orosz külügyminiszter külön is kifejezte.

Ezekkel az eseményekkel egyidőben történt az is, hogy Anglia a két hónappal ezelőtt megszakított kereskedelmi ösz-

szeköttetést megint felvette Oroszországgal, ez pedig szabadon engedte a két elitelt angol mérnököt, akik már haza is tértek Angliába.

Amerika szintén kereskedelmi összeköttetésbe lépett Oroszországgal és nagy összegű kivitelre kötött megállapodást.

Amint látszik, Oroszország be akar helyezkedni a világ közöségébe, tehát lemond a kommunista gondolatok külföldi terjesztéséről. Ez pedig — ha őszinte — nagy megnyugvást fog kelteni világszerte.

Hitler is békülni akar Ausztriával. Dolfuss német kancellár vaskövetkezetességgel folytatta az osztrák nemzeti szocialista párt letörését és sikerült is nehéz munkáját befejezni, nem csekély mértékben ezért, mert ezt az egész világ rokonérzése kísérte. Ez, úgy látszik, megfontolásra bírta Hitlert aki Németországban tette meg ugyanezt, nemcsak a politikai pártokkal, hanem a zsidókkal és részben a katolikus és protestáns egyházakkal is — és együtt-dolgozásra hívta fel Dolfuss figyelmébe ajánlva — az osztrák nemzeti szocialista pártot, amely szerinte az ország

harmad részének véleményét fejezi ki. - Ez a felhívás Hitler részéről nem nagyon következetes, mert az ő pártja sem foglalja magában egész Németországot. Ezért nem valószínű, hogy Ausztria elfogadja az ajánlatot.

Amerika fegyverkezik. A leszerelési tanácskozás sikertelensége és a sikertelenséget bizonyító elnapolás annyira elkedvetlenítette Amerikát, hogy tovább nem vesz részt ezekben a hosszadalmas tárgyalásokban, hanem — gondoskodik önmagáról. Ezért elhatározta tengeri és légi haderejének nagymérvű fokozását. A részletesen kidolgozott terv végrehajtásához már hozzáfogtak. Ezzel a leszerelés bekövetkezése és a béke biztossága megint megingott.

Belpolitikai hírek

Tovább folyik a kéregetés a székely szavazatokért. A székelyföldet elárasztották a román pártok ügynökei, akik hiyekeket akarnak szerezni a román pártoknak a székelység soraiból. Ennek a lélekhalásznak újabb fejezetéről számolhatunk bel Csikszeredában „Viitorul Ciucului“ címen román ujság indult meg azzal a céllal, hogy „a román-magyar testvériség ügyét szolgálja“. Legalább is a „Csik Jövője“ hangzatos cím alatt megjelenő román ujság ezt írta első számában. Meg kell állapítanunk ezzel szemben, hogy az említett ujság legközelebb elkezdte a csiki székelység vallásos hitének évszázados, áratlan megmozdulásait. Kezdi az Urnapján. Az urnapi menetet, Nagymagyarország megalapítására irányuló törek-

PATKÁNYOK ELPUSZTÍTÁSÁRA

Egerek, mezei egerek által okozott károk megszüntetésére:

THALLIN-pasztát

THALLIN-buzát

HASZNÁLJUNK.

Gyártja: Egger & Co. Részvénytársaság Vegyészeti Gyár Cluj-Kolozsvár

vésnek látja, a csiksomlyói bucsukkal és ezer székely leánynappal együtt.

Azt írja, hogy gróf Majláth püspök megjelenik ez évben a székely leánynapon és meg fogja átkozni azokat a székely leányokat, akik román emberhez mennek férjhez. „Magyar szemtelenségnek“, „magyar orcátlanságnak“ minősíti ezeket az alkalmakat. Ugy hisszük, ezek után kár a csiki román lapnak a román-magyar testvériségről beszélni!

Visszater Miklós herceg. Miklós herceg, Károly király öccse, hír szerint, rövidesen elhagyja Franciaországot és vissza fog térni Romániába. A herceg közelebbről Lengyelországban is járt és külföldi utjainak eredményéről be fog számolni királyi bátyjának.

Össze fogják hívni a parlamentet. Hír szerint a kormány az ostromállapotot meg akarja szüntetni. Ehhez szükséges azonban a parlament határozata. Valószínű tehát, hogy rövidesen összehívják a parlamentet az ostromállapot kérdésének letárgyalására.

Megoldódott a besszarábiai kérdés. Titulescu és Litvinov orosz népbiztos hosszas tárgyalás után megegyeztek Besszarábia kérdésében. Ezzel Oroszország és a kisantant viszonyában lényeges enyhülés következett be. A szerződés, ami a besszarábiai kérdést egyelőre nyugvó pontra juttatta, a diplomáciai iratok szokott kétértelműségével oldja meg a kérdést és csak közvetve lehet megállapítani, hogy Besszarábiára is

vonatkozik. A szerződés ugyan is meg nem támadási szerződés és csupán általánosságban, a besszarábiai kérdés kihangsúlyozása nélkül, szabályozza a kisantant és Oroszország viszonyát.

Marad a pénzügyminiszter! londoni világgazdasági konferencia sikertelensége Madgearu pénzügyminiszter helyzetét megszilárdította. Madgearu ugyanis azok közé tartozott, akik a konferenciától nem vártak nagy eredményeket. A pénzügyminiszter rövidesen hazakerkezik és javaslatokat fog terjeszteni a kormány elé Románia pénzügyi helyzetének megjavításáról. Hír szerint Madgearu terveit három javaslatban foglalta össze. Csökkenteni akarja a tisztviselői létszámot, az állami, dologi és anyagi kiadásokat. Ezzel kapcsolatban a külföldi adósságokat előnyösen akarja rendezni.

Megszilárdult a kormány helyzete. Az utóbbi hét belpolitikai eseményei közül említésre érdemes, hogy a Vajda kormány helyzete, amely az utóbbi időben nem volt valami biztosnak nevezhető, megszilárdult. A változást annak tulajdoníthatjuk, hogy a kormány jóindulatú szándékot mutat a gabonaárak rendezése terén. Mint jeleztük is egyik régebbi számunkban, ha a kormánynak sikerül megfog a gabonaárak méltányos rendezése, úgy helyzete még jobban meg fog szilárdulni.

A „Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség

Hírek

Hétfőtől. Julius első hetében egész Európán szeles-zivataros idők voltak. Romániában a zivatarok nagyon sok kárt okoztak. A Regátban az árvíz a termést sok helyen teljesen megsemmisítette. Sok városban és községben az árvizek az épületeket is megrongálták. A hegyvidékeken, így Brassó környékén is, nagy hó esett. A sok esőzés következtében Erdélyben a folyóvizek megáradtak. Az áradások különösen a Székelyföldön okoztak óriási károkat. Az Olt völgye teljesen víz alatt áll. A szénatermés egészen megsemmisült.

Lezajlott az Ezerszékelylányok napja. Fényes és meghatározható ünnepség keretében tartották meg Csiksomlyón az Ezerszékelylányok napját. Az ünnepségeken résztvett Majláth Gusztáv Károly gróf, erdélyi római katolikus püspök is.

Dél előtt 9 órakor Majláth püspök fényes papi segédlettel szentmisét celebrált, majd páter Trefán Leonárd mondott magas szárnyalású, hatásos alkalmi beszédet.

Délután három órakor a tanítóképezde hatalmas udvarán felállított színpadon műsoros előadás volt, amelyet páter Takács vezetésével Csikszereda, Csiksomlyó, Csiktaplóca és Csikszentgyörgy községek kitűnő szavalókórusa nyitott meg. Ezután 5—12 éves csikszeredai gyermekek hatásos fonójelene- te következett, amelyben főleg Fenek Ferenc és Buzás Gabi 5 éves gyermekek dalai arattak sikert. Csiksomlyó fiataljai a „Hélféle” tánccal Kilyénfalva, Csikszenttamás, Karcfalva és

Somlyó „közös”, Csikszentdomokos táncosai pedig „páros” táncokkal ragadtatta tapsra az egybegyűlteket. Nagykászon fonójelene- te, Csikszentmárton eredeti székely menyasszony bucsuztatója, Csiktaplóca pompás „virágoskalács” jelenete megérdemelt tetszést arattak. A 29 számból álló délutáni műsor az esti órákban nyert befejezést.

A Magyar Párt megkoszoruzta a hősök emléktábláját a geryeszegi templomban. A Magyar Párt nagygyűlésének résztvevői július hó 2-án, vasárnap kirándultak Geryeszegre. A kirándulók délután 5 órakor érkeztek a geryeszegi ódon református templom elé. A templom előtt gróf Teleki Domokos és fia gróf Teleki Mihály fogadták a kirándulókat. A templomba bevonulva Sándor József szenátor, az Országos Magyar Párt nevében megkoszoruzta a világháboruban elesett hősök emléktábláját. Ezután gróf Teleki Domokos tartott előadást a XV. században épült templomról, melyet 1913-ban restaurált a Műemlékek Országos Bizottsága. Ezután az egyház tulajdonát képező XVII. századbeli kelyhek és régi himzéseket tekintették meg, valamint a Teleki Mihály erdélyi kancellár és nejének, Vér Judith-nak kőkoporsóját. A templomból a gróf Teleki kastélyba vonultak a kirándulók. A gyönyörű kastély a legszebb emlék, ősrégi parkban fekszik. Körülötte a régi várak látható, melyben régen a Maros vizét lehetett beengedni. A kastélyban megtekintették a kirándulók a könyvtárat és a muzeumot, melyben az erdélyi régi művelődési korszakoknak számos emlékét őrzik.

Hősi munka tizenegy bányász életéért. Budapest közelében a pilisszentiványi kőszénbányában a földomlás 11 munkást a föld alá zárt. A 11 munkás életének megmentéséért napokig tartó hősi munka indult meg. A bányászok társai és a bánya vezetősége mindent elkövettek, hogy az élve eltemetett embereket megmentésék. Négy napi megfeszített munka után sikerült lehatolni az eltorlaszolt tárnába és 11 bányász közül kilencet élve hoztak fel. Az elgyengült, többnyire eszméletlen emberek rövidesen magukhoz tértek az orvosi kezelés hatására és előadták borzalmas szenvedéseiket. Elmondották, hogy négy napig állottak mellig erő vízben. Életüket jórésztben a 48 éves Albrecht Ferenc bányásznak köszönhetik, aki olyan helyre vezette őket, ahol véleménye szerint a legkönnyebben találhattak reájuk. Albrecht tanácsára a 9 bányász a mellig erő vízben szorosán átkarolta egymást. Sokszor el is aludtak, de ilyenkor is ösztönszerűen támogatták egymást. Ennek köszönhető életbenmaradásuk.

A kimentett bányászok megöregedtek, megöszültek a kiállott halálfélelem következtében. A legderékasabban egy Szlávik nevű munkás viselkedett, aki állandóan dalolt és viccelt. Azt mondta, hogy ha már meg kell halnia, legalább dalolva megy a halálba.

A vigyázatlanság áldozata. A marostordamegyei Csiba községben Tróznér Albert gazda tíz éves kislánya egyedül maradt otthon. A tűzhelyről kipattanó szikra meggyújtotta a kislány ruháját, ami olyan súlyos égési sebeket okozott, hogy meghalt.

Visszakaptak a csikménaságiak egy legelőt. Az agrárreform alkalmával az agrárkiszajátító bíróságok a Székelyföldön nem vették figyelembe a közbirtokosságok jogos kívánásait. Így aztán megtörtént az, hogy a székely közbirtokosságok legelő nélkül maradtak, míg az egyes román községek olyan területekhez jutottak, amelyeken 3, sőt négyszeres állatállományt tarthattak volna el, mint amennyivel ténylegesen rendelkeztek. Egy ilyen régi sérelmet orvosolt a napokban a csikszeredai járásbíró. Csikménaság közbirtokosságától többek között a Fenyősorok nevű 350 holdas erdős legelőt is kisajátították. A közbirtokosság 12 éven keresztül nem szünt meg hangoztatni, hogy e területre feltétlenül szüksége van, hogy az állatok éhen ne vesszenek. A kísérletezések azonban mind a mai napig kárbavesztek. A napokban aztán tárgyalás alá vette a csikszeredai járásbíró az ügyet és ítéletében a csikménaságiaknak adott igazat: teljes egészében visszaitélte a Fenyősorok nevű legelőt. A csikménaságiak eddig minden évben legelőt béreltek, hogy állataikat nyáron eltarthassák. A kedvező bírói ítélet következtében most a csikménaságiak saját legelőjükön legeltethetik állataikat.

Különös táncjáték Párisban. Erről az érdekes eseményről pompás képekkel illusztrált cikket közöl a *Déliab* új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Érdekesnél érdekesebb cikkeket, rádióműsorokat, színházi beszámolókat, híreket, pletykákat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, filmriportokat, gazdag rejtvényrovatot és még számtalan nagyszerű cikket talál az olvasó a népszerű képeklapban. A 84 oldalas *Déliab* 120 képet tartalmaz és ára Magyarországon 20 fillér, Romániában 10 Lej.

Öreg székely harca a farkassal.

Farkaskaland az ozsdolai erdőben. Bartók János csordapásztornak borzalmas farkaskalandban volt része. Az öreg székely 20 darab marhát legeltetett az ozsdolai erdőben. Egy napon, a délelőtti órákban a csordát hatalmas farkas támadta meg. A csorda szétfutott s a farkas a csordaőrző kutyát ragadta meg. Bartók kutyája segítségére sietett és fejszéjével a vadat megsebesítette. A megsebzett farkas a kudarc után elmenekült s a pásztor nem is gondolta, hogy lesz vele még találkozása. Este felé, mikor hazaterelte a teheneket, az erdőszélen lesben álló, megsebzett vad rávetette magát a gyutlan csordapásztorra. A pásztor váratlanul érte a támadás és az első pillanatban nem is tudott védekezni, mely az arcának ugrott és a fogait belevágta áldozata szájába, kitépve a felső álkapocsból három fogat a hussal együtt.

Az életösztön a 64 éves székelybe visszaadta az erőt a most birokra kelt az erdők fenevadjával. — A fájdalom pillanatra elszibbasztotta, azonban a következő percben megismosodó karja torkon ragadta a farkast, a másik kezével pedig fejszét a vad szájába vágta erővel, hogy a fejsze éle beékelődött a vad torkába.

Az izgalmas küzdelem percekig tartott s a pásztor elvesztve maga alól a talajt, gurulni kezdett a hegyoldalra magával rántva a még öt méterig átölelve tartó fenevadat.

A zuhanásból egy vízmosás helyen állapodtak meg, a farkas nem akarta elengedni áldozatát. Most már a pásztor volt a támadó s a fejszét letaszítani igyekezett a vadállat torkán. Erre a farkas ereje lankadni látszott a pásztor pedig előkapva a fejszékését, annak hosszú pengéjével felhasította a vad gyomrát. Éppen idejében, mert a

ingalmas küzdelemben kifáradt
székely eszméletlenül terült el
földön. Ugy találtak rá és
mellette a farkas hullájára.
Egész életén át fogja viselni a
véres farkaskaland nyomait. Az
orvos huszonhat öltéssel tudta
rendbehozni a szétmarcangolt
arcot.

**Negyedmillió lopás történt
Törjén.** Özvegy Váradi Jánosné,
törjai asszony évek hosszú sora
alatt 250 ezer lejnyi összeget
gyűjtött össze. Egy napon, mi-
kor az egész család mezei mun-
kán volt, valaki a házban levő
ládát feltörte és a negyedmillió-
nyi összeget ellopta.

**Ölt a háborús gránát Mező-
paniton.** Mezőpanit, marostor-
damegyei községben néhány
gyermek „döglött” gránátot ta-
lált az erdőben. Barta Zoltán a
gránátot piszkálni kezdte. A
gránát felrobbant és a szeren-
csétlen kis fiút darabokra szak-
kaltta. A szilánkoktól megsebe-
sült Barta Mihály nevű fiu is.

Kirándulók medvekalandja.
Brassóból nagyobb társaság
kirándult ki a Bucsecs hegységbe.
A kirándulókat egy medve tá-
madta meg, mindenki igyeke-
zett a feldühödött medve elől
menekülni. A medve Vezea
Zlona után vetette magát és ül-
dőzni kezdte. A halálra rémült
leány menekülés közben egy
mély szakadékba esett. Ez volt
a szerencséje, mert ilyen módon
megmenekült a biztos haláltól.
A sulyosan sebesült leányt
ugyanis társai később kimentet-
ték a szakadékból.

**Sok ezer orvos rendeli az
egész világon bevált T o g a l-
tablettákat.** Az egyetlen biztos
szer rheuma, köszvény, ülőideg-
zsába, fejfájás és idegfájdalmak
ellen. Egy kísérlet meg fogja
győzni! Biztos, hogy használni
fogl!

**Halálra sujtott a villám Éger-
háton két gazdát.** A szilágyeme-
gyei Égerháton vihar pusztí-
tott. A villám becsapott Szabó
Mihály házába. A szobában
Szabó Mihály és Záh Péter ül-
tek az asztal mellett. A villám
mindkét gazdát megölte.

**Megoldultak a finomabb szí-
varok és cigaretták.** A dohány-
jövedék igazgatósága a drá-
gább szivarok és cigaretták
árát 25 százalékkal leszállította.
Sajnos, a szegény ember dohá-
nyának és cigarettájának az
árát nem szállították le.

**Sulyosan elverték a csend-
őrök egy székely gazdát.** Szabó
Ignác gyergyóujfalvi lakós, két
hétig az erdőn tartózkodott,
ahol erdőtisztogatással foglal-
kozott. Amikor munkáját elvé-
gezte, hazafelé igyekezett, a sze-
kérre felrakva a tisztítás alkal-
mával talált hulladék fadarab-
okat. A gazda találkozott a
csendőrőrmesterrel, aki felszó-
lította, hogy mutassa elé a sze-
kér fát engedélyező bárcát.
Szabó megmagyarázta, hogy az
erdőtisztogatás alkalmával ta-
lált hulladékcsoportot szállítja
haza. Ennek ellenére bekisér-
ték a csendőrőrsre és durván
elverték. Az igazságtalanul el-
vert gazda feljelentette a hatal-
maskodó őrmestert.

**A gyűjtőszennvedély világre-
kordja.** Pár nappal ezelőtt halt
meg az angliai Sissex grófságban
fekvő kastélyában Sir Eduard
Gregerson, az ismert angol arisz-
tokrata, aki már életében híres
volt gyűjtőszennvedélyéről. A vég-
rendelet felbontása után felvett
leltár azonban, még Sir Eduard
jóismerőseinek is nagy meglepe-
tést hozott. Kiderült, hogy az el-
halt arisztokrata szennvedélyes
gyűjtője volt a szivaroknak és a
képeslapoknak. A hagyatékában
nem kevesebb, mint 72.000 külön-
böző fajta szivart találtak. 143.000
képeslap maradt a kupolatermes
könyvtárban, s a legritkább kiutai
újságok s a világ legelőkelőbb
lapjai mellett. *Tolnai Világlap-
jának* több évfolyama is.

Köszvényben szenvedőn!
Köszvényes megbetegedéseknél
tudvalevőleg hibás vérösszetéte-
len alapuló anyagcserezavar áll
fenn. A káros alkatrészeknek a
vérből való eltávolítására a *Togal*
különösen alkalmas. A *Togal*
meggátolja a húgysav felgyülem-
lését és elősegíti a testből való
kiválasztását. Több mint 6000 or-
vos nagyon elismerően nyilatko-
zott a *Togal* jó hatásáról.

**Kiadták Magyarországnak a
biatorbágyi merénylőt.** Matus-
ka Szilvesztert, a biatorbágyi
merénylőt, az osztrák hatóságok
kiadták Magyarországnak.
Matuskát a vizsgálat lefolyta-
tása után megint visszakisérik
Ausztriába és csak akkor adják
ki Magyarországnak megbüntete-
tés végett, mikor az Ausztriá-
ban elkövetett vasuti merény-
letért rárótt büntetést leülte.

**A magyar kormányzó hatal-
mát bővítik.** Gömbös magyar
miniszterelnök törvényjavasla-
tot terjeszt be a kormányzói
jogkör bővítéséről. A javaslat
célja az ország érdekeinek erő-
vel teljes védelme és biztosítása.
Nem kétséges, hogy a törvény-
hozás a javaslatot nagyobb vita
nélkül el fogja fogadni.

**Kitört egy családon a veszelt-
ség.** Căbesti moldovai község-
ben Altman Jakob kereskedőt
kutyá harapta meg. A kereskedő
nem tulajdonított semmi fon-
tosságot a kutyamarásnak. Ne-
hány nappal ezelőtt a kereske-
dőn és a kereskedő családjának
tagjain a veszelttség tünetei mu-
tatózkodtak. A betegeket azonnal
a csernovici Pasztor intézetbe
szállították gyógykezelés végett.
A szerencsétlen kereskedőt és
hozzátartozóit nem lehetett meg-
menteni, mindannyian borzal-
mas kínok között meghaltak.

**Rheuma, köszvény, ülőideg-
zsába, hüléses betegségek, fej-
fájás és idegfájdalmak a millió
esetben bevált T o g a l-tablet-
ták által gyógyulnak.** A T o g a l
oldja a húgysavatl Biztos, hogy
használni fog!

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mikor kaszáljuk a takarmánynövényeket?

Szálatakarmánynövényeinket nagy általánosságban akkor kell kaszálni, amikor a legtöbb emészthető táplálóanyagot tartalmazzák. A leghelyesebb kaszálási időt azonban a mellékkörülmények nagyon befolyásolhatják.

A lucerna legtöbb emészthető táplálóanyagot virágzásának kezdetén ad. Valóban akkor is kell általában a lucernát kaszálni. A tél utáni első sarjadzást azonban virágzás előtt vágjuk le.

A lucerna második, harmadik stb. kaszálása rendszerint a java virágzás kezdetén történik, kivéve, ha zölden takarmányozzuk fel, amikor is a zöldtakarmányozás biztosítására sokszor korábban vágjuk. Zöldtakarmányozás esetén a korábbi kaszálás mellett szólhatnak egyéb szempontok is. Így sok helyen a 2—4-ik kaszálású lucerna igen elkeseredik. Az ilyen lucernát zölden a marha nem eszi szívesen. Mivel a keserű ízanyagok javarésze a virágzás táján kezd képződni, ezért helyesen teszi a gazda, ha ilyen alkalmakkor virágzás előtt vágja lucernáját.

Máskor viszont helyesebb lesz később, esetleg csak a java virágzás vége felé vágni a lucernát. Ez a késői vágás elsősorban a fiatalabb, különösen az új vetésű lucernásoknál indokolt. Az újvetésű lucernánál ugyanis kezdetben főként a földfeletti részek — vagyis a szár és a levél — fejlődnek, a gyökér csak a virágzás táján kezd erősebben növekedni. Mivel az élőlő növényeknél, tehát a lucernánál is fontos, hogy már az első évben hatalmas, mélyre lenyúló gyökérzetet fejlesszen, ezért kézenfekvő, hogy az újvetésű lucerna legelső kaszálását nem lesz ajánlatos elsiettetni s azaz tekintet nélkül a takarmányozási és egyéb szempontokra, mindig várni kell a java virágzásig. Ugyanebből az okból ajánlatos a lucernánál, ha a második évben is legalább egy kaszálást későbbben, a virágzás vége felé végzünk.

Az a rossz szokás, hogy az új vetésű lucernát gyakran nyesegetjük, hogy az jobban elsűrűsödjék, mindenképpen kerülendő.

Az utolsó kaszálást mindig úgy kell irányítani, hogy kaszálás után a fagyos időbeállításig legyen még idő a tövek megerősödésére, illetve egy kisebbfokú sarjadás megindulására. De viszont ez a sarjadás ne legyen túl erős, mert ha magasabb tarlóval megvirágzik a lucerna a télbe, a hó alatt kipálhatik. Ha pedig későn és mélyen kaszáljuk le a lucernát, akkor a téli fagyok sok tövet kipusztíthatnak.

A vöröshere a teljes virágzás időszakában adja a legtöbb emészthető táplálóanyagot. Ezért tehát egyéb szempontok is emellett szólanak, úgy igyekezzünk a vörösheret mindig java virágzásban vágni.

Ha kedvez az idő és már az első évben virágzásra számíthatunk, úgy ajánlatos lesz a szűzherét a lucernánál elmondott okok miatt (erősebb gyökérfejlődés) a java virágzás vége felé vágni. De ezt csak akkor tegyünk, ha a java virágzás vége felé eső időszak nem nyúlik bele nagyon az őszbe, vagyis ha kaszálás után a fagyos idők beálltaig még a tövek megerősödhetnek.

A vöröshere további jó fejlődése miatt az első évben a magfogás csak különösen kedvező időjárásnál ajánlatos. Növényeink természetében rejlik ugyanis, hogy mihelyt utódaikről gondoskodtak, legalább is átmeneti ideig, az egyes tövek ellenállóképessége gyengül. Ha tehát a mag érése későre nyúlnék és a maghere lekaszálása után a tövek a fagyos időbeállításig nem bírnának eléggé megerősödni, úgy a tél folyamán sok tövük kipusztulhat.

A második év első kaszálását igyekezzünk a java virágzásban vágni. De ha jól sikerült a herevetés, a tél fagyja sem ritkította azt ki, akkor az első kaszálást, főként kedvezőbb időben és jobb kulturájú talajokban a buja fejlődés miatt korábban kell vágni. A virágzás előtt azonban csak akkor vágjuk a herét, ha levélhullástól, vagy megdőléstől kellene tartani. A második év második kaszálását, feltéve, hogy a zöldtakarmányozás folytonosságát tudjuk biztosítani, java virágzásban végzhetjük.

A baltacimnek a vetés évében a legelső kaszálását, ha egyáltalán van mit kaszálni, fogjuk az ősze elejére, hogy így legyen időnk az első évben az erősebb gyökérfejlődésére. Ha nagyon gyenge a fejlődés, legjobb az első évben a hasznosításról teljesen lemondni, de arra ügyelünk, hogy magas tarlóval menjen a baltacim a télbe. A második évben az első kaszálás a java virágzásban történhetik. Az vidékenként változóan, a lucerna vöröshere kaszálása után, május végén— az első elején körülbelül az akác virágzásával egyidejűen következik be. Korábban, a java virágzás előtt vágni a baltacimet nem célszerű.

A csalamádét (sűrűn vetett kukorica) zöldtakarmányozásra a cimerhányás elején, silózásra (kapáscsalamádé) a csövek tejes érésakor vágjuk. A biborherét csak zöldtakarmányozzuk és java virágzás előtt feletetjük. Zölden etetjük a szöszbükkönyt és rendszerint a pannonbükkönyt is. Előbbit a virágzás legelején, utóbbit valamivel később, de a java virágzás előtt vágjuk. A zabosbükkönyt zölden, a virágzás előtt, szénának java virágzásában, a fehérmustárt pedig csak zölden, virágzás elején vágjuk. Csak zölden etetjük a csibehurt is java virágzásában. A szudáni füvet bugahányás kezdetén, a mohart pedig elvirágzás után kaszáljuk. Dr. Willax Ödön.

Megjelent a konverziós törvény végrehajtási utasítása. A konverziós törvény végrehajtási utasítása megjelent. Ez, mint azt jeleztük is, a törvény rendelkezésén lényeges változásokat eszközölt. Ezért részletesen fogjuk megismertetni lapunkban. Már jelezzük azonban, hogy a végrehajtási utasítás a hitelezők érdekeinek szemellett tartásával készült és így az adósok végrehajtási utasítás rendelkezéseitől további könnyítéseket nem várhatnak.

Tenyészállatokat osztottak a brassómezei gazdák közt. A brassói mezőgazdasági kamara mintegy három hónappal ezelőtt Hosszufalu és Csernátfalu sertésenyésztő gazdáik között 40-80 yorkshirei tenyészkoctól

osztott ki díjtalanul. Ujabban 60-100 darabot kapnak a kamaratól tenyésztési célra Törökös és Bácsfalu sertésenyésztői.

Rosszak a kukorica terméskilátásai. Egész Romániában rosszak a kukoricavetések.

Rendes fejlődésünek csak Marostorda vármegye egyes vidékein mondható, ahol a legrosszabb kilátások kecsegtetnek, de erdélyi átlagban a helyzet kilátástalan és ez a körülmény

nagy kukorica inséget fog okozni, ami Erdélyben azért bizony nagy jelentőséggel, mert az egyik fő élelmi cikk. A kukorica termés hiánya az árak emelkedését fogja maga után vonni. A kukorica ára kb. egyenlő lesz a buza árával és ennek következtében a sertés és a zsirák is emelkedni fognak. A tengeri terméskilátásokon egyedül csak egy hosszú és meleg ősze segíthetne valamennyiben.

Mennyi lesz az új buza ára?

A kormány, hír szerint, az új buza árát mázsánként 500 lejből fogja megállapítani. Ezt az árat az állami gabonabeváltó-

raktárok fogják fizetni a buzáért. A piaci árak minden valószínűség szerint ehhez az árhoz fognak igazodni. Az új buza ára tehát mázsánként 500 lej körül lesz.

Amerikában tovább drágul a gabona.

Az amerikai gabonapiacra a gabona ára tovább emelkedik. Különösen a buza drágul napról-napra. Ezt a jelenséget sokan összefüggésbe hozzák az alacsony árakkal, hogy a dollár értéke csökkenni fog.

Piaci árak Brassóban.

Gabona árak: buza 760-800, kukorica 195, zab 240, árpa 320, rozs 560 lej mázsánként.

FOLYTASSA A PERMETEZÉSEKET!

Hernyók, gyümölcsrothadás, varasodás, lisztharmat ellen

ARZOLA-SULFAROL, vagy TUTOKIL-lal

levéltetvek ellen barack és rózsafáknál THANOL-lal a többi gyümölcsfáknál LIBEX-el

Felvilágosítások a vezérképviseletnél:

Frederic Spodheim & Co, București 2., B-dul Elisabeta 55., vagy a „MAGYAR NÉP” Szerkesztőségénél Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5.

* Szövetkezés * * Szövetkezés * * Szövetkezés *

A prédikáció.

A régiebb világban egy gyülekezet zúgolódott a papjára, hogy az mindig ugyanazt a prédikációt mondja a templomban. Elhatározták, hogy a papot elhelyeztetik. Felszedelőzködtek és elmentek a püspökhöz. Kérték a püspököt, hogy papjukat helyezze el a faluból, mert már megunták hallgatni a beszédét és más papot szeretnének. Kérdezte a püspök, hogy miért unták meg?

— Azért, — válaszolta a főkolompós, — mert minden alkalommal ugyanazt a prédikációt mondja. — A püspök gondolkozik egy keveset s így szól a küldöttségnek:

— Eszerint ti atyámfiak már mind megtanultátok és tudjátok lelkészetek prédikációját!

— Ó, hogyne! — felelék — hisz mindig ugyanazt mondja.

— Na! — mondá a püspök a szószólónak — mondd hát el, felebarátom, azt a prédikációt, mert én is kíváncsi vagyok rá!

Megkezdí a szószóló, alig nyekken néhány szót, megakad. A püspök mind biztatja:

— Mondjad csak, hisz elég idő és alkalom volt rá megtanulni, ha már hosszú évek óta mind csak azt az egy prédikációt hallottátok!

Kinlódik, makog az atyafi, de csak nem tudja tovább mondani.

— No, atyafiak — szól a püspök — menjetek nyugodtan csak haza s mondjátok meg a papotoknak: azt parancsolom, hogy tovább is mondja azt a prédikációt, amit eddig mondott, mindaddig, amíg megtanuljátok és úgy is cselekesztek!

Körülbelül emígyen van a nép azokkal a cikkekkkel is, amelyek a szövetkezeti eszme hirdetésére szolgálnak. Minden szövetkezeti lapban, népújságban sok ilyen cikk jelenik meg, de azokat a legtöbb ember figyelemre se méltatja, el se olvassa, hanem unottan dobja félre a lapot, morogván magában, hogy megint szövetkezet, mindig csak a szövetkezet — szövetkezet! Pedig ezzel is úgy vagyunk, mint az egykori pap prédikációjával, még most sem tudjuk, még most sem cselekedünk úgy, ahogy kellene. Ezekben az időkben a „Szövetkezés“ című lapban sok felszámolást lehet látni. Ez mind annak a következménye, hogy még most se tanulták meg az emberek a

szövetkezeti eszméről szóló prédikációt! mindig kell ismételni, mindaddig, amíg meg nem tanulja.

Ismét és ismét hangsúlyozni kívánjuk anyagi helyzetünk megjavításának alapja és eszköze: a *szövetkezet*. Hogy minden községben volna egy „Hangya“, egy tejszövetkezet, ott az emberek, a marhiány ellenére még se látnának akkora szűk a pénzben, mint így. Olcsóbb áron vásárolnak meg minden cikket s emellett is a szövetkezet anyagi állapota mindig javulna. A szövetkezet feleslegéből pedig nagyon sok könnyet lehet törölni, kulturális intézményt lehetne iskolát, egyházat, ennek intézményeit. Csak báljon számot vetni minden egyes családdal, hogy évente másnak az üzletébe mennyi hord be, a megélhetéshez szükséges cikkeknek az összegnek csak 60 százalékát számít szonnal s ezt az összeget szorozza meg a számmal, amennyi család él abban a községben. Meg fog ijedni, hogy milyen jelentékeny kerül elő!

Egy népeesebb községben az ilyen uton kapott összeg, akkora summát képviselne, abból lassacskán lehetne minden községnek háza, könyvtára, rádiója, vető-, kapáló-, cséplőgépje.

És így van ez a tejszövetkezetről is. Minden embernek kell, egyéni érdekeket szolgáló tejszövetkezetekbe vinni, potom 2 lei 50—2 lei 25 ba az életet erősítő, tápláló, jó tejnek literjéért van a községben tejszövetkezet, ott jobban értékesíteni a tejet s mégis a haszon, azonos is, hogy a tejet jobban fizetik. — a népé — most előbbeni módon számítsa ki mindenkinek a kárt, amit ilyenformán 10 év alatt valószínűleg Mennyi minden a megélhetésre szükséges tárgyszerezhetett volna be, csak abból!

Egyszóval: Minden ember pártolja a faluban lévő szövetkezeteket, ott, ahol ilyenek nincsenek, alapítsanak. Meddig alszol magyar tejszövetkezet? Mikor ébredsz öntudatra? Bár sokat lasztottál, de még nem késél el! Fogj neki nek a munkának!

(Nagygalambfalva.)

Szabó Gy.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“

tebát magyar kötelesség biztosítását ide át

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Fénylő példaadás.

Csak ilyen nagyon elismerő szóval beszélünk arról a cselekedetről, amelyet nemrég hallottam felemlíteni a kolozsvári reformatikus teológia előljárásági gyűlésén. Az internátusának és konviktusának felépítő tanára beszámolt arról, hogy egyéb szervezetek között 12 ifju miképen biztosította másikkal társának konviktusi ellátását. Ez a rendes beosztás szerint minden héten egy napon lemondottak élelményükről, hogy az megüresedett helyen két szegény társuk részét nyerhessen. Hetenként egy napon böjteztek és nélkülöztek, hogy szegény társaik továbbtanulását az önfeláldozásnak e nemes példájával biztosítani tudják. Olyan kicsiny látvány ez a cselekedet, de ha erkölcsi jelentőségét tekintjük, akkor mégis érdemes, hogy megjegyezzük és mint fénylő példát állítsuk lelkünk elé. Ezek a lelkes fiatal emberek megmutatták, hogy miképpen tud segíteni egymáson az egymás fájdalmát és nyomorúságát átérezni tudó ember.

Meg vagyok győződve arról, hogy ez a példában csodákat tudna művelni maradásunk megtartásában, kulturánk védelmében, ha hatalmának ereje valóban tetterre képes serkenteni szívéket. Anyagi eszközeink meggyógyítottak. Munkaalkalmaink, kereseti viszonyaink megromlottak. És valóban oda jutottunk, hogy komolyan gondolkoznunk kell arról, hogy vajjon miképen is tudjuk a nyomorúság fojtogató karjaiból kiragadni testvéreinket. Mindenesetre ez sokkal nagyobb kérdés, mint hogy sem egyesek jótékonyágával alapján lehetne orvosolni a bajokat. Egy dolog azonban kétségtelenül tisztán állhat előttünk, bizonyos, hogy amíg fel nem ébred és hódító erővel el nem terjed közöttünk az a lélek, amelynek útját e fiatal emberek megmutatták, addig nem fogjuk megtalálni a felemelkedés útját. Amíg mindenki csak a maga érdekében, használat, kényelmével törődik, addig képtelenek leszünk arra az összefogásra, amely szent erőfeszítéssel a közös életérdekek megmentését tudja biztosítani. Csak ha a szeretet lelke által indítatva egyik testvér a má-

sik testvér javára le tud mondani valamiről, még akkor is, ha az nélkülözést vonna maga után, akkor nő ki a közös áldozatból a megmentett élet áldása.

Mindnyájan ismerjük a Krisztus lelkéből fakadt apostoli figyelmeztetést: — Ha éhezik a te ellenséged, adj ennie, ha szomjuhozik, adj innia! Ha a szeretetnek lelke az ellenséggel szemben is feltétlen parancsképen hangoztatja ezt a követelést, mennyivel inkább kell érvényesíteniök ezt a parancsot egymással szemben azoknak, akiket egymás testvérévé tesz a közös vér, a közös történelem, a közös múlt és jövő. E követelmény szavát a mai életviszonyok között alkalmazni kell ilyen formában is: Ha nincs munkája a te testvérednek, próbálj te munkát adni vagy szerezni neki. Ha nincs vevője, a te kereskedő testvérednek, próbálj te magad vevője lenni és vevőt vinni neki. Így támogassuk kölcsönösen munkaalkalmak és kereseti lehetőségek nyújtásával egymást és így keressük meg a még mindig rendelkezésre álló erőink öntudatos megszervezésével az utját és eszközét annak, hogy magára hagyott, részvét és segítség nélkül ne legyen kénytelen elpusztulni egyetlen testvérünk sem. Az a tizenkét fiatal ember megmutatta, hogy ahol van ennivalója tizenkettőnek, ott lehet a tizenkettő segítése által élelme még kettőnek. Ez a szívós életakarát, ez az együttérző testvéri közösség elég erős arra, hogy rajta jövőt lehessen felépíteni.

Sokszor elcsügged az ember az erdélyi magyarság sulyos helyzete miatt, de amikor fellobban egy-egy ilyen láng, amely fénylő példaadással mutatja meg a lelkek mélyében rejtőzködő, szeretetre és önfeláldozásra indító életakaratot, akkor mégis megújul bizalmunk és hiszünk abban, hogy mi mégsem vagyunk halnivaló nemzetség, hanem ellenkezőleg egy életre való faj vagyunk, amely sok vívódás, sok csalódás és megpróbáltatás között is meg fogja találni a halálból kivezető utat egy boldogabb jövő számára. Ezért köszönjük annak a tizenkét derék fiatal embernek ezt a fénylő példaadást.

MULHÓTÓ

MIT CSINAL A SZOMSZÉD?

— Szénát még kaszálni kár,
Lám, a szomszéd sem kaszál.
— Ej, barátom,
Amint látom,
Elvirágozott már a rét,
Kasza alá jól megért.
— A szomszéd mikor kaszál?
— Hogyha mindig arra várunk;
Hátha ő meg arra vár,
Mikor peng a kasza nálunk,
S rend után rend dől-e már?
Felkopik könnyen az állunk,
Karácsonyig nem kaszálunk.

Vargha Gyula.

Az elfelejtett dal.

Volt egyszer egy kis dal, mely vidáman és üdén zengett, mint a tavaszi virág csengője. Néha a levegőben szárnyalt, néha megszeliden összehajtott a szárnyát és pihent. Hol? Legjobban szeretett az emberek szívében pihenni, mert tudta, hogy innét csendül fel legszebben.

Egyszer aztán nagy baj történt. A kis dal röptében egy tövisbokorhoz ütdött, szárnya megsérült és ajka, mint halott madaré, elnémult. Mit ér a dal ha nem cseng ha nem szárnyal, ha nem visszhangzik a szívekben.

Pedig még nem is olyan régen egy kedves kislány zárta a szívébe. Dalolta a kertben, a patak partján, mindenki hallotta és gyönyörködött csengésében. Szerették és ezért élt.

Egyszer, hogy, hogy nem, a kis leányka rosszkedvű lett és elfelejtett énekelni. A dal kiesett a kislány szívéből. Ugy érezte, hogy vége mindennek. Hiába kért újból bebocsátást régi kis gazdájánál. Zárt ajtókra talált. A kislány nem énekelte. Talán el is felejtette már.

— Meg kell hálnom — gondolta a kis dal, de nem csüggedett. Összeszedte minden erejét s mint ezüstharang megesendült a kislány közelében. A kislány ügyet sem vetett rá. Nem hívta vissza a szívébe. Talán nem is hallotta kérő szavát.

De az elfelejtett dalocska halk sóhaja

nem hangzott el hiába. Meghallotta a kis dal, így szólt hozzá:

— Jer velem kis dal, szárnyalj együtt a világot, zugásom édes suttagólik, ha hozzám símulsz. A kis dal meghívást és elfogadta. Boldogan tette ki szárnyát a szél felé. Amerre zúgás, zaj támadt, a szél felkorbácsolta a fák lombjait és vadul kergette a felhőket.

A kis dal megremegett. A zugó felől az erdők világából visszavágyódott régi otthonába: a kis leányka békés, szerető szívébe.

— Maradj velem, — kérlelte a szelid zsongásod megcsillapítja zugásod. Ne hagyj el. Látod, a vihar is szellővé dül, ha szeretik.

— Itt a helyem, — gondolta a kis dal, kitartok a szélviharban is. Zugjon bár fel a vész, nem felejttem el tőle saját hangom.

És bátran együtt lengett a széllel. Itt ták a messziség: hegyen, völgyön, a bokron átsuhantak, virágos kertek és csapatak fölött zugtak. Egyszerre aztán a dal elmaradt. Megzuzta szárnyát s nem tud már követni röptében a szelet.

— Oh, jaj nekem! Végem van. Mit tegyek — sóhajtott. Epercben meglátta régi gazdáját a kisleányt. A remény újból feléledt a szívében, hátha mégis meghallja hangját. Mindegyik erejét összeszedte és halkán megesendült.

A kislány most sem ügyelt rá. Talán nem is hallotta. De a dal mégsem hangzott el hiába, meghallotta a kis patak.

— Jer velem, — kénlelte. — Iágyam hangzik csobogásom, ha velem vagy.

A kis dal szives-örömet csatlakozott a kis patakhoz, mert azt hitte, hogy megérkezik otthonra talál. Ujabb csalódás érte, mert a patak mélyén nem szerető szív, de érdes szívek fogadták.

— Jöjj velem, jöjj — biztatta a kis dal.

— Szívesen elkísérlek — felelte a dal, és örömet zengek, ha megédesíthetem csobogásodat.

Alig indult el szegény, máris megzuzta a kemény sziklák élen.

— Végem van. Jaj nekem! Mit tegyek — sóhajtott.

— Jöjj hozzám — dalolta egy rigó a zeli bokorról.

— Hallgass rá, hűséges kis dal, — a szél — jó dolgod lesz nála.

— Otthonra lelsz a rigónál — csobogta a

A kis dal el is szállt a rigóhoz, de egy-
csak mit hall? Régi, kedves hangot,
a kertben csendült fel. Mindjárt tudta,
a kisleányka hívja vissza.

— Szállj vissza hozzám, kedves kis da-
szállj vissza! — esdett a kislány.

A dal bucsut mondott a rigónak.

— Fáj a szívem érted, de elhagylak —

— A régi gazdám hív vissza. Bárhol
is, hozzá tartozom.

Boldogan kiterjesztette szárnyát, mint a
már, ha fészkébe száll.

— Haza térhetek, — suttogta — nem zugó
viharban, nem vad sziklák között, de szerető
szívben lesz hajlékom.

Ugy is történt. A kislány szívébe zárta a
dalt, mely olyan édesen és lágyan csendült
meg ajkán, mint régen.

— Itt vagyok már anyuskám — szaladt
édesanyja felé a kislány. — Előbb hívtál, de
nem jöttem, mert szomorkodtam. Elfelejtet-
tem a kedves kis dalomat. Tudod, anyuskám,
elvesztettem, de a rigó megtalálta és éléne-
kelte. Rögtön ráismertem. Most már soha el
nem felejttem. Megint a régi, dalos kislányod
leszek.

Megok Adomai

„Oroszlán-prédikáció.“

En különös névvel nevezik
angolok azt a prédikációt,
Londonnak egyik tem-
ében minden esztendő ok-
tóber 16. napján tartarak. Ér-
történelmi háttere van
különös szokásnak.
Mintegy háromszáz évvel ez-
előtt, Gayer János londoni gaz-
dalmi polgár, aki később a város
polgármestere lett, egy ke-
nyes karavánnal Arábián át
ment. Valami félreértés kö-
vetkeztében elszakadt a kara-
van és hasztalan iparkodott
egy napnyugta előtt megtalálni
Egyedül volt a félelmes
helyzetben, leszállt az éj, hal-
ál a prédára éhes vadállatok
szólását és a közelben nem
egyetlen kis menedék sem,
amely meghuzhatta volna magát.
Ebben a veszélyes helyzetben
Gayernek ajánlotta magát és fo-
gadásra készült, hogy ha megmen-
tetik, hálááldozatul adja az Ur-
nak egész nyereségét, mely eb-
ben az utjából kínálkozott. De
Gayer sem végezte imádságát,
mert a hatalmas oroszlán állt
közé és a halál kikerülhe-
tlennek látszott. Az oroszlán
szoklatlanul nyugodtan

viselkedett: csak végignézett az
imádkozó emberen és csende-
sen odább állt.

Virradattal aztán megtalálta
Gayer a társait, akik már elve-
szettnek hitték őt. Utjuk sze-
remségesen végződött és Gayer
újabb gazdagsággal térhetett
vissza. Fogadása következtében
nagy összegeket juttatott a kü-
lönböző jótékonyági intézmé-
nyeknek, de különösen a maga
gyülekezete szegényeinek. Négy-
ezer márkát a Szent Katalin
templomnak hagyományozott,
hogy annak kamatai minden
évben a szegények közt osztas-
sanak ki és minden esztendő-
ben október 16-án ebben a tem-

plomban tartsanak prédikációt,
megemlékezvén az ő csodálatos
szabadulásáról. Háromszáz eszt-
endő óta még ma is minden
évben megtartják ezt az „oroszlán-
prédikációt“.

Miért van a tanárnak három szemüvege?

A szórakozott tanárt megkér-
dezik, hogy miért tart három
szemüveget? A tanár a követ-
kezőt felelte:

— Az egyik szemüveget ak-
kor használom, mikor olvasok.
A másikkal a távolba nézek, a
harmadik arra való, hogy az-
zal keressem meg a másik két
szemüvegemet.

A MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Románia
magyar gazdatársadalmának
lapja

Előfizetési díja egy évre 80 leu.
Megjelenik havonta.

Mutatványszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Tanuld meg!

Legyünk elővigyázatosak az étkezésnél! A legtöbb gyomor és bélbaj nyáron szokott fellépni. Oka ennek az, hogy az ételek könnyen romlanak, mert a kártevő csirák a nyári melegben rendkívül gyorsan szaporodnak. Az ujságokban máris lehetett olvasni halálos ételmérgezésekről és el lehetünk készülve arra, hogy a kánikula beköszöntével az ilyen esetek száma növekedni fog. Sokszor okoz bajt a tisztátalan vagy poshadt ivóvíz is. Különösen mezei munkánál, mikor valaki fáradtan sok vizet iszik, nemcsak gyomor és bélbajt szerezhet, de könnyen tüdőgyulladás is kaphat. Legyünk tehát az étkezésben és ivásban nyáron mértékletesek és pontosak. A mértékletesség vonatkozik arra, hogy különösen gyümölcsrel ne terheljük meg gyomrunkat, mert könnyen végzetes betegséget szerezhetünk ezáltal. A pontosság pedig arra vonatkozik, hogy az étkezési időszakokat lehetőleg percnyi pontossággal tartsuk be. Német tudósok vizsgálatai szerint ugyanis az ember gyomra óra pontossággal működik. Ha hozzászoktatjuk a gyomrot, hogy a napnak bizonyos órájában és percében étkezzünk, úgy emésztésünk sokkal könnyebb és tökéletesebb lesz. A gyomor, ugyanis abban az időpontban, mikor étkezni szoktunk, bőségesen választja ki az emésztőnedveket. Ha előbb vagy később eszünk a rendesnél, az emésztőnedvek munkája nem lesz olyan tökéletes, mintha pontosan akkor fogunk az étkezéshez, amikor a gyomorban az emésztőnedvek kiválasztása megindul. Külön ki kell itt is hangsúlyoznunk, hogy a pontosságnak az étkezésben nyáron azért is különös

jelentősége van, mert, mint említettük, nyáron könnyen jutnak az ételbe és onnan a gyomorba betegségek okozó csirák. Ha ezek akkor jutnak a gyomorba, mikor abban sok emésztőnedv van, az ebben levő sósav megöli a káros csirákat. Az általában rendes időben való étkezéssel tehát fertőtleníthetjük a gyomrunkba jutó ételeket. Az elmondottakból megértjük azt is, hogy rendetlen időben való étkezés után miért lépnek fel gyakrabban gyomor és bélzavarok, mint a rendes időben való étkezés után. Még csak annyit ajánlunk a nyári étkezésekkel kapcsolatban olvasóink figyelmébe; hogy gyümölcs után ne igyanak vizet. A víz ugyanis felduzzasztja a gyümölcsnek a gyomorban levő nyersrostját és a gyomrot teljesen kifeszíti, úgy hogy annak munkája megszünik. A baj enyhébb esetekben egy-két nap alatt gyógyul, de előfordulhatnak súlyos formái is, amelyek esetleges gyomorrepedés esetén halált is okozhatnak.

Hogyan szüntetjük meg a hordók csepegését? Nyáron a levegő felmelegedése következtében a pince is felmelegszik. Rendszeren ilyenkor szoktak a boros hordók megcsepegesődni. Ennek megszüntetésénél, továbbá a hordóknak bármilyen módon keletkezett hasonló hibáinak kijavításánál a következően járunk el.

A borral telt csepegő hordók aszerint kezelendők, hogy mi az oka a csepegésnek? (Törés, korhadás, vagy rossz összeillesztés). Ha a hordó két dongája összeillesztésénél, vagy a fenékdongák részei között szivárog, úgy a szivárgó helyet szárazra töröljük és egy hegyes vastárggyal

a nyílást erősen, többszörrel kikaparjuk és szárazra törölve, fagygyúval, vagy reskedelemben megvásárolt hordótapasszal kenjük be, hogy a tömitőanyag megkeményedjen a hasadékokban. Esetben, ha nagyobb a szivárgás, ha nagyobb a hordó, vagy ha a hordó hibás részét fordítjuk, kikaparjuk és a szivárgó részre száraz csepegtetővel szórunk és azt kádárkezelés után a nyílásba szorítjuk. A szivárgó bor által átáramló csakhamar megkeményedő elég tartós tömitést képez. A nagyobb a nyílás, úgy előbb muttal vagy gyapottal, utána valami tompa szerszámmal a nyílást betömjük s utána anyagok valamelyikével bekkenjük. Ha a szivárgást okozott lyukak ide-oda vannak, ezekben faszökeket verünk. A hordótapaszt házilag is lehet állítani, úgy, hogy egy edény lassu tűz mellett 60 rész gyút, ugyanannyi disznósőrés rész sárga viaszot megolvasztunk és megolvadás után szitált fahamut keverünk hozzá, hogy az egész sűrű, gyúrt tömeg legyen. Ezt az anyagot ha el akarjuk tartani, a hordók darabokra vágva, száraz, hűvös helyen tartjuk. A hordók szivárgásának megállítását ott, ahol a szivárgás csökken, közönlően jelentkezik, lehet az is, hogy a hordó sen szinig vannak töltve s melegebbre való fordulásakor bor is melegszik, vagy utóerjedésnek indul s a nagyobb nyomás képződik s e nyomás következtében nyebben megtalálja a hordó hibás részét és rognni kezd. Ezen a hordótapasszal a hordó töltésével segítünk, így a hordó elmulik, a szivárgás megáll.

TANÁCSADÓ

nafel azt írta az egyik német orvosi szaklapba, hogy erre a növényre a jövőben nagyobb figyelmet fognak fordítani.

Régi előfizető. Tekintettel arra, hogy vére most sem tiszta, nehezen lehet mellőzni az injekciókat, ha vérbajából ki akar gyógyulni. A szakorvosnak lesz aztán a feladata, hogy olyan mennyiségben adja csak az injekciós orvosságot, amely adagot a szervezete megbir és amely után tartósabb rosszullét nem áll elő. De sehogyan sem szabad kibuvót keresni, hogy így, meg úgy, mert ami tudományosan már megállapított a gyógyításban, ahhoz ragaszkodnunk kell. Addig is, míg rászánja magát, hogy megfelelő szakorvos vegye kezelés alá, szedjen natriumjodatot (Rp. Natrii iod. 10.0, Aquae dest. ad 200.0), naponta 3—4-szer 1—1 evőkanállal. — A nyálkaoldó gyógyszert is itt közlöm (Rp. Decod. rad. polyg. senegae 10.0 : ad 180.0, Syr. Cort. Aurant. 10.0) 2 óránként szedjen 1—1 evőkanállal. — A gyomorpanaszok ellen pedig a *Magnozon* Richterből étkezés előtt egy késhegnyit szedjen. Étkezés utáni fájdalom esetén szabad étkezés után ½—1 óra múlva szintén egy késhegnyit bevenni. — Ha valami eredményt lát, értesítsen. — A lapot mutassa fel a gyógyszerésznek és akkor megkapja az itt írottakat. *Dr. G. E.*

SZERZŐKÖZÖSSÉG

Az év első fele eltelt s a félelmi mérleget elkészítettük. Ebből megállapítottuk, hogy előfizetőink jelentékeny része nem rendezte az előfizetését. Már hónapok óta figyelmeztetünk minden hátrálékost a díjak beküldésére, úgy látszik azonban, hogy felhívásunkat nem vette minden hátrálékos magára nézve kötelezőnek. Ugyanis a kitöltött póstautalványokon feltüntetett hátrálékot és előfizetési díjat csak azok küldték be, akik belátták a mi helyzetünket s tisztában vannak azzal, hogy lapunkat előfizetőink pénzén tartjuk fenn. Ezen pontos előfizetőinknek köszönhetjük, hogy eddig minden héten megjelentünk s kiküldhettük

lapunkat. Most azokon van a sor, akik eddig bármely okból kifolyólag nem küldték be hátrálékaikat. A nyári hónapok a legnehezebbek, kiadásaink ugyanazok, mint ősszel vagy télen, tehát a hátrálékosok ne várják be az év végét, hanem a díjaikat most küldjék be. Előfizetőinkön mulik tehát, hogy lapunkat a nyári hónapok alatt is akadálytalanul megjelenethessük. Aki egyszerre nem tudja az évi díjat beküldeni, örömmel vesszük, ha most beküldi hátráléka felét s a másik felét későbben.

S. G. Lókod, Sz. J. Déva, Cs. J. Marosvásárhely, F. S. Székelyhid, B. A. Hadikfalva, L. F. Parajd, O. L. Zilah, T. I. Kolozs, I. J. Nagysármás, K. M. Székelyszent-erzsébet.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

S. F. Csandós. A tudósok is csak emberek, tehát szabad tévodniök. Különbösen is, amint azt a „Magyar Nép“ hasábjain sokszor kifejtettük, az időjósítás terén még csak tapogatózunk. All ez különösen a hosszabb időtartamra való jóslásra. Ez azonban még nem jelenti, hogy a tudósok munkáját le kell becsülni.

M. L. Gyimesfelsőlök. A szelvényen felsorolt szerek beszerezhetőek *Agrotechnica* cégnél, Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand-Wesselényi-u. 8. sz.

A következők befolyt pénzeket nyugtázzuk: E. F. Magyarapud 150, M. I. Világos 85, Sz. I. Kisiratos 155, A. G. Fugyivásárhely 305, K. J. Bihar 155, Zs. I. Tamáshida 155, B. F. Székelyhid 155, M. M. Tatrang 200, P. S. Mádéfalva 155, B. I. Szárhegy 155, A. Gy. Zágon 155, Dr. P. D. Torja 155, O. S.-né Kovászna 155, Fogy. Szöv. Bikfalva 155, K. A. és B. I. Torja 155—155, S. F. Bácsi 155, L. Sz. Lupény 155, L. J. Adámos 155, B. D. Szászesanád 155, L. J. Szókefalva 155, N. M. Resica 143, H. I. Szapárfalva 155, T. F. Nagyszurdok 150, B. J. Bodófalva 155, B. S. Lugos 150, P. J.-né Zajzon 150, H. P. Krassófüzes 155, B. Gy. Fugyivásárhely 155 Lej.

előfizetőink részére, akik ügyből kifolyólag társorolnak, ezen rovatunkban megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy előfizetőinknek a tanácsadásért meg kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácslevelekhöz mellékeljenek 20 (orvosi tanácsokért 30 lejt), többség okáért bélyegben, ennek költségeit mi nem térítjük. Ha a választ leveleikben, ezenfelül még küldendő is beküldendők. Csakis levelekre válaszolunk, amelyek a 20 lejt is csatolva van. **Tapasztalatok a gyöngyvirágról.** A gyöngyvirág ma széles körben ismeretes növény, amely nálunk ugyancsak a gyógyszertárakban kapható, van sokan, akik ezt a növényt maguk gyűjtik, megszállás és szükség esetén orvosok is használják. Szerkesztőségünk többször értesítették már a betegek a gyöngyvirág hasznáról, de legújabb két esetben kaptunk értesítést, amelyek széles körök érdeklődésnek ösztönöztek magukra. Két Komáromi lakó nő arról értesített, hogy ők hosszabb időtartam alatt (nyavalyatörés) szenvedtek és csakis a gyöngyvirágtól nyerték vissza egészségüket. — Egy fiatal ember azt jelentette nekünk, hogy a gyöngyvirágtól sulyos asztmáját szabadította meg. **A kék iringó vagy számartövis hatásától.** Ezidén jóforrás országos szintre el volt terjedve a számartövis és sok gyermek sokáig szenvedett ettől a bajtól. Több oldalról kaptunk értesítést, hogy csak a kék iringó és rövidesen megszüntette a bajt. Akik maguk gyűjtötték a növényt jó hatásáról megemlékeztek és ezentúl gondjuk legyen a házban. Már a múlt évben is tetemes mennyiségben is totemes mennyiségben kaptunk ebből a növényből a gyógyszertárakba és a gyárakba. Ezidén megemlékeztek a rendeléseket és az orvosi tanácsokat a németországi orvos dr. Stir-

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre ... 500 L. Félévre
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5.
Kérjen mutatványszámot.

Könyvosztályunk
(a **MINERVA** könyvesbolt)

közli olvasóinkkal, hogy az elfogyott népszínművek közül új kiadásban jelentek meg

Géczy: Gyimesi vadvirág
— Amit az erdő mesél
Csepreghy: Sárga csikó
— Piros bugyelláris

Almási: A lótlány
Rátkay: Felhő Klári
Lukácsi: A vereshajú
Szigligeti: A cigány
Berczik: Parasztkisasszony
Tóth Ede: A toboros

és darabonként 55 lejért kaphatók.
Ujabb népszínművekből is nagy raktár. —
Kérje jegyzékünket!

CSERJÉSI:

**Szegény ember
gazdasága**

gyógynövényekről szóló
könyv 33— lejért kapható a

Minervánál

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.
(volt Deák Ferenc-u.)

VERGILIUS:

„GEORGICA”-ja

Szabó András igazgató-tanár
kitűnő fordításában megjelent

Kapható a

Minerva R.-T. könyvesboltjában,

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(v. Deák Ferenc-u.) 1.

Ára 60— lei.

Minden községben adják
elő a műkedvelők a
„DÚSGAZDAG”

című bibliai színdarabot.
Az előadás joga három
példány megvásárlásával
szerezhető meg.

Több ezer
teljesen meggyógyult munkás

Tüdőbete

igazolja kiváló hatását az
OSVÁTH KÁROLY plebános által fel-
Antiphysin államilag engedély-
ezett tüdőbaj elleni gyógyszer.
Ismeretős füzetet díjtalanul küld az
készítője: OSVÁTH gyógyszerész és
Marosvásárhely.

A „MAGYAR NÉP”-et
terjeszteni magyar költők

Rendeljen

„Szentháromság” kaszák

és

„Szentháromság” könyvek

Az idén is teljes jótállással adunk minden darabot.
Az idén is minden tíz darabra egyet jutalomképpen adunk.
Az idén is a meg nem felelő kaszát kicseréljük.
Az idén is a postaköltséget mi fizetjük.
Balkezes kaszák is kaphatók.

Csak épen az árakat szállítottuk

„Szentháromság” kaszák árai:

65	70	75	80	85	90	95 centisek
85	90	95	100	105	110	115 Lei.

Tíz darab „Szentháromság” kő ára százötven Lei.
Három db kaszánál kisebb rendelés esetén a postaköltséget felszámoljuk.
Megrendelhető utánvétellel magánál a Kaszatelepnél, vagy a legközelebbi levő megbízottunknál.

„Szentháromság” Kaszatelep
Graşul-Nou—Avasujváros, Judeţul Satu-Mare